

บทที่ 6

สรุปและข้อ เสนอแนะ

การเล่นแฮร์รี่ในประเทศไทยมีมานานแล้ว โดยเริ่มต้นจากพ่อค้าชาวจีนเข้ามาค้าขายในประเทศไทยพร้อมก็นำวิธีการเล่นแฮร์รี่เข้ามาเผยแพร่ ในระยะแรกเป็นการเล่นแฮร์รี่แบบแฮร์รี่ชาวบ้าน ต่อมาได้วิวัฒนาการจัดตั้งเป็นรูปบริษัทเงินแฮร์รี่โดยเริ่มมีขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2514 และได้รับความนิยมสูงสุดในปี พ.ศ. 2521-2522 การเล่นแฮร์รี่นับว่ามีบทบาทสำคัญมากต่อธุรกิจนันทนาการ โดยเฉพาะตั้งแต่กลุ่มธุรกิจขนาดกลางลงไปจนถึงกลุ่มธุรกิจขนาดเล็กในฐานะเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน

การวิเคราะห์ธุรกิจเงินแฮร์รี่ในเบื้องต้นได้ศึกษาถึงการเล่นแฮร์รี่แบบแฮร์รี่ชาวบ้านเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานก่อนที่จะศึกษาถึงการเล่นแฮร์รี่ในรูปของบริษัทเงินแฮร์รี่ พบว่าการเล่นแฮร์รี่แบบแฮร์รี่ชาวบ้านที่นิยมเล่นกันมี 4 วิธีคือ แฮร์รี่ดอกหัก, แฮร์รี่ดอกตาม, แฮร์รี่ดอกกลับ และแฮร์รี่ท้าวทวิคูณ โดยจำแนกวิธีเล่นแฮร์รี่ตามวิธีการชำระดอกเบี้ยในการประมูลแฮร์รี่ จากนั้นจึงศึกษาถึงการเล่นแฮร์รี่ในรูปของบริษัทเงินแฮร์รี่เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างโดยทั่วไปของการดำเนินงานของบริษัทเงินแฮร์รี่ ซึ่งผลของการศึกษาปรากฏว่า

การประกอบธุรกิจเงินแฮร์รี่ในรูปของบริษัทเงินแฮร์รี่ได้ดัดแปลงวิธีการเล่นแฮร์รี่แบบแฮร์รี่ชาวบ้านคือ แฮร์รี่ดอกกลับ และแฮร์รี่ดอกหักมาใช้ในการเล่นแฮร์รี่ของบริษัทเงินแฮร์รี่โดยเพิ่มกฎเกณฑ์บางอย่างขึ้น เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงานและรักษาผลประโยชน์ของบริษัท บริษัททำหน้าที่เป็นผู้จัดหาและรวบรวมผู้เล่นแฮร์รี่เข้าเป็นกลุ่ม บริษัทจะเป็นผู้ดำเนินการบริหารวงแฮร์รี่ กำหนดกฎข้อบังคับและเงื่อนไขวิธีการเล่นแฮร์รี่ซึ่งผู้เล่นแฮร์รี่จะต้องปฏิบัติตาม รับผิดชอบควบคุมดูแลรักษาผลประโยชน์ของผู้เล่นแฮร์รี่ และดำเนินการทางด้านธุรการทั้งปวงอันจำเป็นต่อมีในการเล่นแฮร์รี่โดยบริษัทเรียกเก็บค่าบริการจากผู้เล่นแฮร์รี่ตามอัตราและวิธีการที่บริษัทกำหนด ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละวิธีของการเล่นแฮร์รี่ วิธีการเล่นแฮร์รี่ของบริษัทเงินแฮร์รี่แบ่งตามลักษณะของการดำเนินงานได้เป็น 3 วิธี คือ

1. บริษัทไม่เล่นแฮร์รี่กับลูกค้า
2. บริษัทเล่นแฮร์รี่กับลูกค้า
3. บริษัทเล่นแฮร์รี่แบบผสม

นอกจากนี้ มีบางบริษัทที่มีการคิดวิธีเล่นแชร์แบบอื่น ซึ่งไม่มีลักษณะของการเล่นแชร์โดยทั่วไปแต่ใช้คำว่าแชร์อยู่ด้วย เช่น แชร์ออมทรัพย์หรือแชร์ประกันดอกแชร์ แชร์ค้าประกันผลประโยชน์ และแชร์หาลมาชิก เหล่านี้มีลักษณะของการเล่นคล้ายกับการรับฝากเงินหรือกู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นธุรกิจการเงินในระบบ

ในการเล่นแชร์ทั้ง 3 วิธีของบริษัทเงินแชร์นี้พบว่า บริษัทเงินแชร์นิยมเล่นแชร์แบบบริษัทไม่เล่นแชร์กับลูกค้ามากที่สุด เนื่องจากการเล่นแชร์วิธีนี้บริษัทได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการเล่นแชร์วิธีอื่น นอกจากนี้จากการศึกษาดูปริมาณการเล่นแชร์ของแต่ละบริษัทพบว่า บริษัทที่มีการเล่นแชร์ในวงเงินสูงเกินกว่า 1 ล้านบาท ส่วนมากเป็นบริษัทที่ไม่เล่นแชร์กับลูกค้า แสดงว่าผู้เล่นแชร์นิยมเล่นแชร์แบบบริษัทไม่เล่นแชร์กับลูกค้า ในขณะที่บริษัทที่เล่นแชร์กับลูกค้าให้ผลประโยชน์สูงที่สุดแก่ผู้ประสงค์ที่จะเล่นแชร์เพื่อการออมเงิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เล่นแชร์ส่วนใหญ่ไม่ได้เล่นแชร์เพื่อการออมอย่างเดียวแต่จะมองในลักษณะของผู้กู้ด้วย เพราะการเล่นแชร์แบบบริษัทไม่เล่นแชร์กับลูกค้าผู้กู้หรือผู้ประมุขได้จะได้รับผลเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยด้วย ซึ่งเป็นการลดภาระดอกเบี้ยจ่ายของผู้ประมุขได้ และยังมีโอกาสประมุขแชร์ได้ตั้งแต่งวดแรก สำหรับรายได้หลักของบริษัทเงินแชร์คือรายได้ค่าบริการ ส่วนรายได้ทางอ้อมได้แก่รายได้ที่เป็นดอกเบี้ยจากการร่วมเล่นแชร์กับลูกค้า รายได้ค่าปรับในกรณีที่ผู้เล่นแชร์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท และรายได้จากการประกอบธุรกิจอื่น ๆ เช่น ให้กู้ยืมเงิน นำเงินไปลงทุนในบริษัทในเครือ เป็นต้น

ในปัจจุบันนี้ยังไม่มีความหมายที่คุ้มครองผู้ประกอบการและผู้เล่นแชร์โดยเฉพาะ ดังนั้นเมื่อมีการผิดสัญญาการเล่นแชร์กันขึ้นก็จะนำเรื่องฟ้องศาลโดยต้องนำสืบให้ศาลเห็นว่าพฤติกรรมการเล่นแชร์ได้เล่นกันอย่างไร ศาลจึงบังคับคดีให้ จากแนวพิพากษาศาลฎีกาที่ได้ศึกษามาเห็นว่าศาลตัดสินให้การเล่นแชร์เป็นการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย สามารถฟ้องร้องบังคับคดีกันได้ สำหรับแนวทางการส่งเสริมและควบคุมธุรกิจเงินแชร์ที่ผ่านมา ทางภาครัฐบาลไม่มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้มีการเล่นแชร์ แต่ยังไม่มีความหมายออกมาห้ามการเล่นแชร์ ส่วนด้านนโยบายของการควบคุมรัฐมีนโยบายที่จะห้ามการประกอบธุรกิจเงินแชร์ทั้งในรูปแบบบริษัทเงินแชร์ และบุคคลทั่วไปที่จัดการเล่นแชร์เป็นธุรกิจ แต่ไม่ห้ามการเล่นแชร์ของประชาชนทั่วไป แสดงว่ารัฐยังตระหนักถึงความสำคัญของการเล่นแชร์ว่าจำเป็นต่ออยู่ ไม่สามารถที่จะห้ามการเล่นแชร์ทั้งหมดได้ เพียงแต่ป้องกันไม่ให้นักเล่นแชร์ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวางเท่านั้น สำหรับการควบคุมและส่งเสริมทางภาคเอกชนจะมีลักษณะของการส่งเสริมโดยปริยาย และการควบคุมจะมีลักษณะของการพยายามที่จะใช้วิธีการต่าง ๆ ที่สามารถยึดถือกฎหมายมาใช้

บังคับในการเล่นแฮร์ให้มากที่สุด เพื่อควบคุมกันเองไม่ให้เกิดการโกงแฮร์ขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาถึงวิธีการเล่นแฮร์และลักษณะการดำเนินงานของบริษัทเงินแฮร์ และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของบริษัทเงินแฮร์ดังกล่าว ทำให้ทราบถึงข้อดีเปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ประกอบการกับผู้เล่นแฮร์ และปัญหาอุปสรรคในการประกอบธุรกิจของบริษัทเงินแฮร์ โดยก่อนที่จะศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจเงินแฮร์ ควรที่จะศึกษาถึงข้อดีเปรียบเสียเปรียบก่อน

ข้อดีเปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ประกอบการกับประชาชนผู้เล่นแฮร์ เกิดขึ้นเนื่องจากการที่ไม่มีกฎหมายที่จะควบคุมและคุ้มครองโดยเฉพาะ บริษัทเงินแฮร์ซึ่งสามารถที่จะกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเล่นแฮร์ได้โดยอิสระ ทำให้ประชาชนทั่วไปเสียเปรียบได้ และขณะเดียวกันก็มีช่องทางบางประการที่ทำให้บริษัทเงินแฮร์เสียเปรียบได้ ซึ่งแยกการพิจารณาออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้

ข้อดีเปรียบของบริษัทเงินแฮร์ ประกอบด้วยสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ผู้เล่นแฮร์ในวงแฮร์นั้น ๆ ไม่รู้จักกันมาก่อน และบริษัทมีสิทธิ์ขาดในการจัดตั้งวงแฮร์ คัดเลือกผู้เล่นแฮร์ให้อยู่ในวงแฮร์ใดก็ได้ บริษัทสามารถอุปโลกบุคคลที่เป็นพรรคพวกหรือไม่มีส่วนมาประมูลแฮร์ไปใช้ก่อนหรือประมูลแฮร์ไปทุกครั้งจนกระทั่งคนที่เล่นแฮร์จริง ๆ ไม่มีโอกาสประมูลแฮร์ไปใช้ได้

2. บริษัทสามารถกำหนดอัตราค่าบริการได้โดยอิสระบางครั้งกำหนดไปในทางที่ทำให้บริษัทได้เปรียบ การใช้วิธีคิดอัตราค่าบริการเป็นร้อยละของวงเงินแฮร์อย่างเช่นในปัจจุบันทำให้ผู้เล่นแฮร์เข้าใจผิดคิดว่าโดนหักค่าบริการจำนวนไม่สูงนัก แต่ถ้านำเงินค่าบริการดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับดอกเบี้ยแฮร์ที่ประมูลได้ในแต่ละงวดจะอยู่ในอัตราที่สูงมาก บางงวดสูงถึงร้อยละ 83.3 ของดอกเบี้ยแฮร์ ทำให้ผู้เล่นแฮร์ได้ผลเฉลี่ยคืนไปเพียงร้อยละ 16.7 ของดอกเบี้ยแฮร์

3. บริษัทกำหนดเงื่อนไขบางอย่างไปในทางที่ทำให้ผู้เล่นแฮร์เสียเปรียบได้เช่นเงื่อนไขในการรับเงินแฮร์ที่ประมูลได้ ระบุไว้กว้างเกินไป โดยเฉพาะเกี่ยวกับผู้ค้ำประกันและหลักทรัพย์ที่ค้ำประกันต้องขึ้นอยู่กับความพอใจของบริษัท ซึ่งเป็นช่องทางให้บริษัทปิดพริ้วไม่จ่ายเงินแฮร์ที่ประมูลได้หรือถ่วงเวลาในการชำระเงินได้ บางบริษัทกำหนดเงื่อนไขในการชำระค่าหุ้นแฮร์แต่ละงวดไม่ชัดเจน กล่าวคือ ให้ชำระค่าหุ้นแฮร์ทันทีที่ได้รับใบแจ้งผลประมูลแฮร์แต่บริษัทคิดค่าปรับในการชำระเงินแฮร์ล่าช้านับแต่วันที่ออกหนังสือ

4. บริษัทใช้ประโยชน์จากเงื่อนไขเวลาไปในทางที่ทำให้ประชาชนเสียเปรียบได้ เช่น เงื่อนไขเวลาในการรับเงินที่ประมูลได้ของผู้เล่นแชร์ โดยจะส่งมอบเงินให้ภายหลังระยะเวลาที่กำหนด แต่ไม่กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดในการส่งมอบเอาไว้ หรือการที่ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขเวลาในการจ่ายผลเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยให้แก่ผู้เล่นแชร์ว่าจะจ่ายให้ภายในระยะเวลาเท่าใด เหล่านี้ เป็นช่องทางที่บริษัทอาจถ่วงเวลาในการจ่ายเงินได้ และการกำหนดเงื่อนไขเวลาหรือละเว้นไม่กำหนดเงื่อนไขเวลาดังกล่าวข้างต้น ทำให้บริษัทไม่มีภาระผูกพันเกี่ยวกับเงื่อนไขเวลาด้วย

5. บริษัทมีโอกาสรื้ออัตราดอกเบี้ยที่ผู้เล่นแชร์เล่นก่อนการประมูล เนื่องจากการเล่นประมูลทางโทรศัพท์, ไปรษณีย์ ส่งใบเสนอประมูลก่อนกำหนด ทำให้บริษัทสามารถขยายความลับเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยที่เล่นประมูลแก่ผู้ร่อนเงิน หรือส่งคนที่ตนอุปโลกขึ้นประมูลแชร์ไปใช้ก่อนโดยที่เล่นประมูลในอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าคนอื่น ๆ เพียงเล็กน้อย

6. บริษัทกำหนดระเบียบในการปรับหรือเรียกค่าเสียหายในกรณีที่ผู้เล่นแชร์ไม่ชำระเงินแชร์ตามกำหนดเวลาได้อย่างอิสระไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน บางครั้งรุนแรงเกินไปหรือกว้างเกินไป เป็นช่องทางให้ผู้เล่นแชร์เสียเปรียบได้

7. บางบริษัทไม่กำหนดกฎเกณฑ์หรือไม่อนุญาตให้ผู้เล่นแชร์โอนหุ้นแชร์หรือลาออก ผู้ที่ยังไม่ประมูลแชร์จะเป็นฝ่ายเสียเปรียบถ้าไม่สามารถส่งหุ้นแชร์ติดต่อกัน 2 งวดจะโดนยึดเงินแชร์ที่ส่งมาแล้วทั้งหมด

ข้อเสียเปรียบของบริษัทเงินแชร์ นอกจากช่องทางที่บริษัทเงินแชร์จะได้เปรียบประชาชนผู้เล่นแชร์ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น บริษัทเงินแชร์ก็มีจุดอ่อนที่เป็นช่องทางให้บริษัทเสียเปรียบได้เช่นกัน แม้ว่าจะ เป็นจุดอ่อนที่มีค่านวนไม่มากนักแต่เป็นจุดอ่อนที่ร้ายแรงสามารถทำให้บริษัทเลิกล้มกิจการไปได้ เช่น

1. คุณภาพของลูกค้า บริษัทไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าลูกค้าบอกความจริงหรือไม่ โดยเฉพาะกรณีที่ลูกค้าเล่นแชร์กับบริษัทเงินแชร์อื่น และแชร์ชาวบ้านด้วยมักจะไม่แจ้งให้บริษัททราบ ทำให้มีการเล่นแชร์เกินฐานะของตนเองก่อให้เกิดการโกงแชร์หรือหนีแชร์ได้

2. การค้าประกันด้วยบุคคล ผู้เล่นแชร์หนีแชร์ได้ง่ายกว่าการค้าประกันด้วยทรัพย์สิน เนื่องจากสามารถเล่นแชร์กับบริษัทเงินแชร์อื่นหรือวงแชร์อื่นได้ทำให้ผู้เล่นแชร์เกินฐานะของตน

3. การค้าประกันด้วยเช็คลงวันที่ล่วงหน้า เป็นวิธีที่ปลอดภัยแต่มีจุดอ่อนตรงที่ถ้าไม่จ่ายเงินตามเช็ค เงินที่เป็นหนี้กันเป็นเงินจำนวนน้อย ถ้าต่ำกว่า 50,000 บาท ไม่ถือเป็น

ความอาญาต้องไขฟ้องร้องบังคับคดีกันทางแพ่ง ซึ่งทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงไม่คุ้มกับหนี้ที่ค้างชำระ

ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจของบริษัทเงินแชร์ สาเหตุหนึ่งที่ทำให้บริษัทเงินแชร์ในปัจจุบันไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคดังนี้คือ

1. ปัญหาในการคัดเลือกลูกค้าให้ได้ลูกค้าที่คุณภาพดี มักจะเกิดในกรณีที่บริษัทรับลูกค้าซึ่งเป็นบุคคลทั่วไป บริษัทจะไม่ได้อาศัยหลักฐานในการตรวจสอบฐานะการเงินของลูกค้า ถ้าบริษัทตรวจสอบแค่ครั้งครัดเกินไป ก็จะทำให้บริษัทเสียลูกค้า ถ้าผ่อนผันเกินไปจะได้ลูกค้าที่คุณภาพที่ไม่ดีจะเป็นปัญหากับบริษัทในภายหลัง
2. ผู้เล่นแชร์ไม่ชำระเงินแชร์หรือชำระล่าช้ากว่ากำหนด บริษัทเงินแชร์ต้องรับภาระค่าประกันที่จะต้องสำรองเงินจ่ายให้แก่ผู้ประมูลได้ไปก่อน ในที่สุดจะเป็นผลให้บริษัทขาดเงินทุนหมุนเวียนไม่สามารถสำรองจ่ายได้ต่อไป และในการติดตามทวงถามหนี้สินซึ่งบางครั้งต้องฟ้องร้องต่อศาลเสียค่าใช้จ่ายสูงไม่คุ้มกับหนี้ที่ค้างชำระ และต้องใช้เวลาานกว่าจะได้รับเงินคืน
3. ผู้เล่นแชร์ไม่ยอมประมูลแชร์มักจะเกิดในงวดหลัง ๆ ของวงแชร์ ถ้าบังคับให้ประมูลโดยการสืบสลากผู้ออมจะไม่อยากเล่นแชร์กับบริษัทอีก
4. การควบคุมภายในของบริษัทไม่รัดกุมเพียงพออาจเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้
5. บริษัทหาลูกค้าได้น้อย สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากลูกค้าขาดความเชื่อถือในชื่อเสียงของบริษัทเงินแชร์ และขาดความมั่นใจในการเล่นแชร์กับบริษัท โดยเฉพาะสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการที่รัฐบาลยังไม่มีการออกกฎหมายมาในรูปใดรูปหนึ่งเพียงแต่มีร่างกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวนโยบายห้ามการเล่นแชร์ในรูปบริษัทเป็นเหตุให้ประชาชนไม่แน่ใจที่จะเข้ามาเล่นแชร์กับบริษัทหรือไม่ ทำให้บริษัทประสบปัญหาชะงักงันในการประกอบธุรกิจ

ข้อเสนอแนะ

ในปัจจุบันนี้ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเข้ามาคุ้มครองผู้ประกอบการและประชาชนผู้เล่นแชร์ สำหรับแนวนโยบายของรัฐบาลก็เป็นเพียงร่างกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรียังไม่มีกรกระทำที่แจ่มชัดว่าจะมีนโยบายที่แน่นอนเป็นอย่างไร ดังนั้นในข้อเสนอแนะนี้จะเสนอแนะเป็น 2 ประเด็น คือ

- 1) เล่นอเนาะภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการคือ บริษัทเงินแชร์ และ
 ประชาชนทั่วไปที่เล่นแชร์จะควบคุมและคุ้มครองกันเองอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดข้อโต้แย้งเสีย
 เปรียบกันขึ้น และการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจเงินแชร์ของบริษัทเงินแชร์
- 2) เล่นอเนาะภาครัฐบาลว่าควรจะทำเนื่การอย่างไรต่อไปกับธุรกิจเงินแชร์ ถ้ามี
 การควบคุมควรควบคุมอย่างไร

ดังจะได้กล่าวรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อเล่นอเนาะภาคเอกชน

ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายออกมาควบคุมและคุ้มครองการเล่นแชร์ ผู้ประกอบการ
 และผู้เล่นแชร์จึงจำเป็นต้องหามาตรการป้องกันตนเองก่อน ดังนี้

ด้านประชาชนผู้เล่นแชร์ เพื่อป้องกันไม่ให้เสียเปรียบบริษัทเงินแชร์ควรมีวิธี

ป้องกัน คือ

1. ในการป้องกันเพื่อไม่ให้บริษัทเงินแชร์อุปลักษณ์บุคคลที่ไม่มีตัวตนมาประมูลแชร์
 ไปใช้ก่อน จะป้องกันได้โดยขอรายชื่อที่อยู่และโทรศัพท์ของผู้เล่นแชร์ที่อยู่ในวงเดียวกันจากบริษัท
 เงินแชร์ ซึ่งบริษัทบางแห่งจะแจกรายละเอียดดังกล่าวให้ผู้เล่นแชร์ไว้ก่อนการประมูลงวดแรก
 ผู้เล่นแชร์สามารถติดตามและตรวจสอบทันทีที่เริ่มเล่นแชร์ ว่าบริษัทนั้นบุคคลที่ไม่มีตัวตนมาเล่น
 แชร์บ้างหรือไม่ และในระหว่างการเล่นแชร์ผู้เล่นแชร์สามารถติดต่อสอบถามกันได้ตลอดเวลา
 ว่าการประมูลแชร์เป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ และถ้ามีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ก็จะสามารถกระ
 ลาข่าวไปยังผู้เล่นแชร์ทุกคนที่เกี่ยวข้องเพื่อรวมตัวเป็นกลุ่ม เพื่อบำนาจต่อรองในการเรียก
 ร้องให้บริษัทปฏิบัติให้ถูกต้องได้

2. ในกรณีที่บริษัทกำหนดค่าบริการไปในทางที่ทำให้ผู้เล่นแชร์เสียเปรียบนั้น
 ผู้เล่นแชร์ควรเลือกเล่นแชร์กับบริษัทที่คิดห้ค่าบริการในอัตราที่ไม่สูงนัก และควรจะเป็น
 อัตราที่ลดลง เพื่อให้สัมพันธ์กับดอกเบี้ยแชร์ที่ประมูลได้ในแต่ละงวดด้วย หรือโดยการศึกษา
 วิเคราะห์มูลค่าบริการเมื่อเปรียบเทียบกับดอกเบี้ยแชร์ว่ามีค่าบริการในอัตราที่ยุติธรรม
 เพียงใด เมื่อพอใจแล้วจึงจะร่วมเล่นแชร์กับบริษัท

3. ในกรณีที่บริษัทกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขระยะเวลาระเบียบกฎเกณฑ์ หรือละ
 วันไม่กำหนดเงื่อนไข ระยะเวลา ระเบียบกฎเกณฑ์ เกี่ยวกับการรับเงินประมูลได้ การรับ
 ผลเฉลี่ยคืนดอกเบี้ย ค่าปรับหรือเรียกค่าเสียหายในกรณีผู้เล่นแชร์ชำระเงินแชร์ล่าช้า การ
 โอนหุ้นแชร์หรือการลาออกของผู้เล่นแชร์ เหล่านี้ล้วนเป็นช่องทางที่ทำให้ผู้เล่นแชร์เสียเปรียบ

ได้ ดังนั้นก่อนที่ผู้เล่นแฮร์จะตัดสินใจเลือกที่จะเล่นแฮร์กับบริษัทเงินแฮร์บริษัทใดควรที่จะศึกษาถึงระเบียบกฎเกณฑ์ เงื่อนไข เงื่อนไข เวลา ที่บริษัทได้กำหนดไว้ว่ามีช่องทางที่ผู้เล่นแฮร์เสียเปรียบหรือไม่ (รายละเอียดอยู่ในบทที่ 3 หัวข้อ "ข้อได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ประกอบการกับประชาชนผู้เล่นแฮร์") เพื่อป้องกันการเข้าร่วมเล่นแฮร์โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ถึงข้อเสียเปรียบที่ตนจะได้รับจากการร่วมเล่นแฮร์กับบริษัทเงินแฮร์

4. เพื่อป้องกันไม่ให้บริษัทเงินแฮร์รู้อัตราดอกเบี้ยที่เล่นอประมูลก่อนการประมูลแฮร์ ผู้เล่นแฮร์ควรจะไปประมูลด้วยตัวเองหรือส่งตัวแทนที่ตนเองไว้วางใจไปประมูล และติดตามอย่างใกล้ชิดว่าในงวดนั้นมีผลการประมูลเป็นอย่างไร เพื่อที่จะติดตามทวงถามผลเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยที่ตนมีสิทธิจะได้รับ

5. ศึกษาให้ทราบถึงประสิทธิภาพการเล่นแฮร์ว่าโดยปกติการเล่นแฮร์เป็นอย่างไร และสัญญาการเล่นแฮร์เป็นอย่างไรให้อ่องแท้เสียก่อนที่จะเล่นแฮร์ เพื่อประโยชน์ในการฟ้องร้องบังคับคดีกันได้ภายหลัง หากมีการผิดสัญญาการเล่นแฮร์กันขึ้น เนื่องจากการตัดสินใจของศาลยังคงอาศัยประสิทธิภาพการเล่นแฮร์เป็นเครื่องพิจารณา

ด้านบริษัทเงินแฮร์ เพื่อป้องกันไม่ให้เสียเปรียบประชาชนผู้เล่นแฮร์ และเป็น
การแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการประกอบธุรกิจเงินแฮร์ บริษัทเงินแฮร์ควรจะทำแผนการแก้ไข
ปัญหาดังนี้

1. ปัญหาในการคัดเลือกลูกค้าและข้อเสียเปรียบกรณีที่ผู้เล่นไม่ได้ว่าเป็นลูกค้าที่มีคุณภาพดีพอหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้บริษัทต้องอาศัยความพิถีพิถันและความระมัดระวังในการคัดเลือกลูกค้ามากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกลูกค้าจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะอย่างเพียงพอในการคาดคะเนและประเมินความเสี่ยงว่าควรจะได้รับเป็นลูกค้าของบริษัทหรือไม่ บางบริษัทจึงจำเป็นต้องจ้างผู้ชำนาญพิเศษไว้เพื่อคัดเลือกลูกค้าโดยเฉพาะ เนื่องจากปัจจัยด้านคุณภาพของลูกค้าเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดปัจจัยหนึ่งที่มีผลให้บริษัทต้องประสบกับขาดทุนได้

2. การค้าประกันด้วยบุคคลหรือเช็คลงวันที่ลวงหน้า ซึ่งเป็นช่องทางให้บริษัทเสียเปรียบนั้น จะเกิดในกรณีที่บริษัทมีลูกค้าที่คุณภาพไม่ดีพอ ดังนั้นถ้าแก้ไขเกี่ยวกับการคัดเลือกลูกค้าได้แล้วก็จะไม่เกิดปัญหาในข้อนี้ แต่อย่างไรก็ตามบริษัทส่วนมากป้องกันความเสี่ยงโดยการให้ผู้ประมูลแฮร์ได้ก่อนรับเงินไปต้องมีการค้าประกันด้วยบุคคลและเช็คลงวันที่ลวงหน้าพร้อมกันทั้งสองอย่าง ซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้วถ้าบริษัทสามารถให้ค้าประกันด้วยทรัพย์สินได้จะทำ

ให้บริษัท ประเมินความเสี่ยงต่ำกว่าการใช้วิธีค้าประกันด้วยวิธีอื่น แต่อาจมีผลให้มีผู้นิยม เล่นแชร์กับบริษัทน้อยลงได้ เพราะผู้เล่นแชร์ส่วนใหญ่ไม่มีหลักทรัพย์ของตนเอง และอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

3. ปัญหาเกี่ยวกับภาระค่าประกันของบริษัทที่จะต้องสำรองจ่ายแทนผู้ที่ไม่ชำระเงินแชร์หรือชำระล่าช้ากว่ากำหนดทำให้บริษัทขาดเงินทุนหมุนเวียนนั้น บริษัทจำเป็นต้องศึกษาโดยละเอียดและรอบคอบจากประสบการณ์ของบริษัทเอง และดูจากบริษัทอื่นว่าบริษัทมีอัตราของลูกค้าที่หนีแชร์หรือชำระเงินแชร์ล่าช้ากว่ากำหนดเป็นจำนวนสูงเพียงใด อายุลูกหนี้น้อยเพียงใด และมีอัตราหนี้สูญเป็นร้อยละเท่าไรของลูกหนี้ค่าแชร์ เพื่อที่จะสามารถกันเงินสำรองไว้จ่ายชดเชยการไม่ชำระค่าแชร์ของลูกค้า และทำให้บริษัทมีความมั่นคงทางการเงินมากขึ้นด้วย

4. ปัญหาเกี่ยวกับผู้เล่นแชร์ไม่ยอมประมูลแชร์ มักจะเกิดในกรณีที่ว่าแชร์นั้นมีผู้ต้องการออมเงินจำนวนมากกว่าผู้ต้องการประมูลแชร์ ดังนั้นการคัดกลุ่มผู้เล่นแชร์ทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวให้อยู่ในวงแชร์เดียวกันในอัตราส่วนที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญยิ่ง ทั้งนี้บริษัทเงินแชร์ย่อมกระทำได้เนื่องจากบริษัทเป็นผู้รวบรวมผู้เล่นแชร์และคัดตั้งวงแชร์ตามที่บริษัทเห็นสมควรอยู่แล้ว การที่จะทราบได้ว่าลูกค้าคนใดต้องการเล่นแชร์เพื่อประมูลแชร์หรือเพื่อเป็นการออมนั้นขึ้นอยู่กับความชำนาญของเจ้าหน้าที่ของบริษัทเองในการพิจารณาและสัมภาษณ์ลูกค้าก่อนรับเข้าเล่นแชร์กับบริษัท นอกจากนี้ควรกำหนดอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำในการประมูลแชร์ไม่ให้อยู่ในอัตราที่สูงเกินไปนัก

5. สำหรับด้านการควบคุมภายในของบริษัท ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากบริษัทเอง ผู้เป็นเจ้าของกิจการควรจะให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายในของบริษัทให้ดำเนินไปด้วยความรัดกุม เพื่อป้องกันการทุจริตอันอาจเกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงของบริษัทได้ เช่น การควบคุมด้านการรับจ่ายเงิน ไม่ควรให้อยู่ในความรับผิดชอบของบุคคลคนเดียว เพราะจะเป็นช่องทางให้ทุจริตได้ง่าย เนื่องจากธุรกิจเงินแชร์เป็นธุรกิจเกี่ยวกับเงินเป็นจำนวนมาก

6. กรณีที่บริษัทหาลูกค้าได้น้อย เนื่องจากลูกค้าขาดความเชื่อถือในบริษัทเงินแชร์ บริษัทสามารถแก้ไขได้เฉพาะในด้านที่เกิดขึ้นจากตัวบริษัทเงินแชร์เอง ในการสร้างความมั่นใจและเชื่อถือในบริษัทเงินแชร์นั้น ในขณะที่รัฐบาลยังไม่ออกกฎหมายมาควบคุมการเล่นแชร์ของบริษัทจำเป็นต้องควบคุมกันเอง เพื่อสร้างความเชื่อถือให้กับผู้เล่นแชร์โดยอาจจะจัดตั้งเป็นสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจเงินแชร์ขึ้นมาทำหน้าที่กำหนดกฎข้อบังคับระเบียบกฎเกณฑ์ในการเล่นแชร์ให้อยู่ในแนวเดียวกัน ยึดระเบียบกฎเกณฑ์ที่เอาเปรียบผู้เล่นแชร์มากเกินไป และให้ความรู้แก่ผู้เล่นแชร์ที่ต้องการเล่นแชร์กับบริษัท เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดบริษัทที่จัดตั้งขึ้นเพื่อหลอกลวงประชาชนอันจะเป็นเหตุที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในตัวบริษัทเงินแชร์

ข้อเสนอแนะภาครัฐบาล

สำหรับแนวนโยบายของรัฐบาลเท่าที่ผ่านมาในระยะหลังจะออกมาในรูปของการห้ามบริษัทเงินแชร์และประชาชนทั่วไปประกอบธุรกิจเงินแชร์แต่ไม่ห้ามการเล่นแชร์ของชาวบ้านทั่วไป เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเล่นแชร์ขยายวงกว้างและเล่นกันในจำนวนเงินที่สูงเกินไปอันอาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม อย่างไรก็ตามแนวนโยบายนี้ยังไม่ออกมาในรูปของกฎหมายบังคับใช้เพียงแต่อยู่ในรูปของร่างกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนี้ยังไม่เห็นผลทางด้านคุ้มครองประชาชนทั่วไปแต่อย่างใด แต่ถ้าร่างกฎหมายฉบับล่าสุดในปัจจุบัณมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายเมื่อใดก็จะมีผลทำให้บริษัทเงินแชร์ต้องล้มเลิกไป การเล่นแชร์จะกระจายสู่ประชาชนทั่วไปมากขึ้น แต่เนื่องจากการเล่นแชร์แบบแชร์ชาวบ้านนั้นขยายอยู่ในพื้นที่กว้าง เวลาและสถานที่ไม่แน่นอน และไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจสืบข้อมูลได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเล่นแชร์ในวงเงินที่สูงกว่าที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นปัญหาว่าหน่วยงานของรัฐจะสอดส่องควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายได้มากน้อยเพียงใด ถ้าควบคุมไม่ทั่วถึงการเล่นแชร์ในวงเงินที่สูงและการคดโกงกันก็ยังคงมีอยู่ กฎหมายที่ออกมาก็คงไม่มีผลคุ้มครองประชาชนทั่วไปอยู่เช่นเดิม ในภาวะการณั้ปัจจุบันที่รัฐบาลยังไม่มีกำหนดเป็นกฎหมายที่แน่นอน และยังไม่สามารถคุ้มครองประชาชนผู้เล่นแชร์โดยทั่วไปได้ จึงขอเสนอข้อเสนอแนะต่อทางภาครัฐบาลดังนี้

1. ควรให้มีการประกอบธุรกิจในรูปแบบบริษัทเงินแชร์ โดยให้เป็นกิจการที่รัฐบาลควบคุม แต่ห้ามประชาชนทั่วไปประกอบธุรกิจเงินแชร์เช่นเดียวกับในประเทศสิงคโปร์ ซึ่งออกกฎหมายเฉพาะควบคุมธุรกิจเงินแชร์ และกำหนดให้บริษัทมหาชนประกอบธุรกิจเงินแชร์ได้ โดยต้องขออนุญาตจากรัฐ เป็นที่ตระหนักกันดีอยู่แล้วว่าตราบไต่ที่กลไกทางการเงินของรัฐบาลไม่สามารถที่จะให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงแล้ว ก็ไม่สามารถที่จะห้ามให้มีการเล่นแชร์ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ควรจะสัดให้มีการเล่นแชร์ที่ถูกต้องและรัฐบาลสามารถเข้าไปควบคุม และคุ้มครองได้ทั่วถึง โดยให้สัดตั้งในรูปแบบบริษัทเงินแชร์และต้องขออนุญาตจากรัฐบาล ผลดีของการสัดตั้งในรูปแบบบริษัทเงินแชร์คือ

1.1 สามารถควบคุมได้ทั่วถึงกว่าการเล่นแชร์แบบแชร์ชาวบ้าน สามารถป้องกันการโกงกัน ตลอดจนข้อได้เปรียบเสียเปรียบอันอาจเกิดขึ้นจากการเล่นแชร์ โดยรัฐเข้าไปสัดระเบียบกฎเกณฑ์การเล่นแชร์เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมได้ และสามารถควบคุมนายวงแชร์ได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

1.2 สามารถคุ้มครองผู้เล่นแฮร์ ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปได้เต็มที่กว่าแฮร์ชาวบ้าน ซึ่งรัฐเข้าไปสอดส่องดูแลไม่ทั่วถึง เนื่องจากการเล่นอยู่ในพื้นที่กว้าง เวลา และสถานที่ในการเล่นแฮร์ไม่แน่นอน

1.3 เป็นผลดีต่อรายได้ของรัฐ ถ้าเล่นในรูปแบบรัฐบาลสามารถที่จะจัดเก็บภาษีรายได้จากดอกเบียการเล่นแฮร์ และการรับเงินจากวงแฮร์งวดแรกโดยไม่เสียดอกเบียของนายวงแฮร์ได้

แต่อย่างไรก็ตามการติดตั้งในรูปของบริษัทเงินแฮร์จำเป็นต้องคำนึงถึงขีดความสามารถของรัฐที่จะเข้าไปควบคุมดูแลให้บริษัทเงินแฮร์ดำเนินธุรกิจไปโดยถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายและโดยสุจริต ถ้าไม่สามารถที่จะควบคุมได้อย่างทั่วถึงและรัดกุมแล้วก็อาจจะก่อให้เกิดผลเสียได้ดังนี้

ก. อาจเกิดเป็นบริษัทเงินแฮร์เถื่อนขึ้นได้ เพราะบริษัทเงินแฮร์จะมีลักษณะเป็นบริษัทขนาดเล็กกระจายเป็นวงกว้างโดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค ยากต่อการควบคุม เพราะมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ

ข. การนำเงินแฮร์ที่ประมูลได้ไปใช้ในส่วนที่ไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจและไม่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตามนโยบายและเป้าหมายของทางการ เนื่องจากการประมูลแฮร์จะเป็นลักษณะของการกระจายเงินทุนในจำนวนย่อยและมีการประมูลแฮร์ทุกเดือน ยากต่อการควบคุมว่าผู้ประมูลแฮร์ได้นั้นนำเงินไปใช้เพื่ออะไรถ้าใช้เพื่อการบริโภคจนเกินฐานะของตน ในที่สุดจะก่อให้เกิดปัญหาในการชำระคืน

2. สิ่งที่รัฐบาลควรควบคุมบริษัทเงินแฮร์ จากการศึกษาลักษณะการดำเนินงาน และวิธีการเล่นแฮร์ของบริษัทเงินแฮร์ มีความเห็นว่ารัฐบาลควรจะทำออกกฎหมายควบคุมในเรื่องต่อไปนี้คือ

2.1 กำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ในการดำเนินการเล่นแฮร์ให้อยู่ในแนวเดียวกัน และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดข้อโต้แย้งเปรียบเปรยระหว่างผู้ประกอบการกับประชาชนผู้เล่นแฮร์ในเรื่องต่อไปนี้คือ

(ก) เงื่อนไขและเงื่อนไขในการรับเงินประมูลได้ของผู้เล่นแฮร์
รับผลเฉลี่ยคืนดอกเบีย บริษัทควรกำหนดเงื่อนไขที่แน่นอนไม่กว้างเกินไปจนยากที่จะปฏิบัติให้เป็นที่ยอมรับของบริษัทได้ และเงื่อนไขในการชำระเงินควรกำหนดไว้ชัดเจน มีระยะเวลาสั้นสุด เพื่อป้องกันบริษัทเงินแฮร์ถ่วงเวลาหรือปิดพริ้วไม่ชำระเงินแฮร์ที่ประมูลได้แก่ผู้เล่นแฮร์

(ข) ระเบียบกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการลาออก การโอนหุ้นแฮร์ การ

ปรับ และเรียกค่าเสียหายในการที่ผู้เล่นแชร์ไม่ชำระ เงินแชร์ตามกำหนดเวลา ควรระบุไว้ชัดแจ้งและไม่รุนแรงจนเกินไปจนทำให้ผู้เล่นแชร์ เสียเปรียบ

2.2 กำหนดอัตราค่าบริการที่บริษัทคิดหักในแต่ละงวดไม่ให้สูงเกินกว่าที่รัฐกำหนด เพราะอัตราค่าบริการถ้าคิดหักในอัตราที่ไม่เหมาะสมผู้เล่นแชร์จะเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เนื่องจากได้รับผลเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยในแต่ละงวดน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

2.3 ข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินสำรองของบริษัทว่าควรมีอย่างน้อยเท่าไร เพื่อเป็นการสำรองจ่ายเกี่ยวกับภาระค่าประกันของบริษัท เงินแชร์อย่างเพียงพอ

2.4 ควบคุมอัตราดอกเบี้ยที่เล่นออประมูลแชร์ โดยควบคุมไม่ให้ประมูลในอัตราที่สูงเกินกว่าที่กำหนด เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เล่นแชร์ที่ร้อนเงินอาจจะเล่นดอกเบี้ยยสูงเกินควรจนทำให้เกิดการหลบหนีไม่ส่ง เงินแชร์ที่ค้างชำระก่อให้เกิดการเสียผลประโยชน์ทั้งผู้ร่วมเล่นแชร์และบริษัทเงินแชร์

2.5 ห้ามบริษัทเงินแชร์ประกอบธุรกิจอื่นที่อาจเป็นผลเสียต่อการเล่นแชร์

2.6 กำหนดเงินทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วขั้นต่ำที่บริษัทจะต้องมี และกำหนดปริมาณการเล่นแชร์ที่เล่นให้มีวงเงินสัมพันธ์กับเงินทุนชำระแล้ว ถ้าต้องการขยายวงเงินเล่นแชร์ก็ให้เพิ่มทุนชำระแล้วให้ได้สัดส่วนกัน และถ้ามีผลขาดทุนจากการดำเนินงานเกิดขึ้นหรือทุนหมุนเวียนลดลงถึงระดับหนึ่งก็ควรจะต้องบังคับให้เพิ่มทุนด้วย ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงทางการเงินของบริษัทและคุ้มครองผู้เล่นแชร์

2.7 ให้มีการรายงานข้อมูลตามที่รัฐกำหนดต่อหน่วยงานที่ควบคุมเป็นระยะ ๆ และมีเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบกำกับดูแล

2.8 การกำหนดบทลงโทษ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการควบคุม เนื่องจากลักษณะของการเล่นแชร์มีลักษณะเฉพาะตัว คือมีการหมุนเวียนกันนำเงินไปใช้จ่าย รัฐควรจะได้ศึกษาให้รู้ถึงวิธีการเล่นแชร์อย่างถ่องแท้และพิจารณาให้รอบคอบในการกำหนดบทลงโทษ ถ้าบทลงโทษนั้นทำให้การเล่นแชร์หยุดชะงักผู้ที่ได้รับผลกระทบกระเทือนมากที่สุดคือประชาชนทั่วไป ซึ่งยังไม่ได้ประมูลแชร์ ส่วนบริษัทกระทบเพียงไม่ได้รับเงินค่าบริการเท่านั้น